

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Jonstoni Historia Naturalis

Ioann. Ionstoni|| Historiae Natvralis|| De|| Piscibvs|| Et Cetis|| Libri V||

Jonston, Jan

Heilbrunna, MDCCLXVII.

VD18 90529014

Illustration: Tab. XXVI. Trutta Fario [...]

urn:nbn:de:gbv:45:1-11089

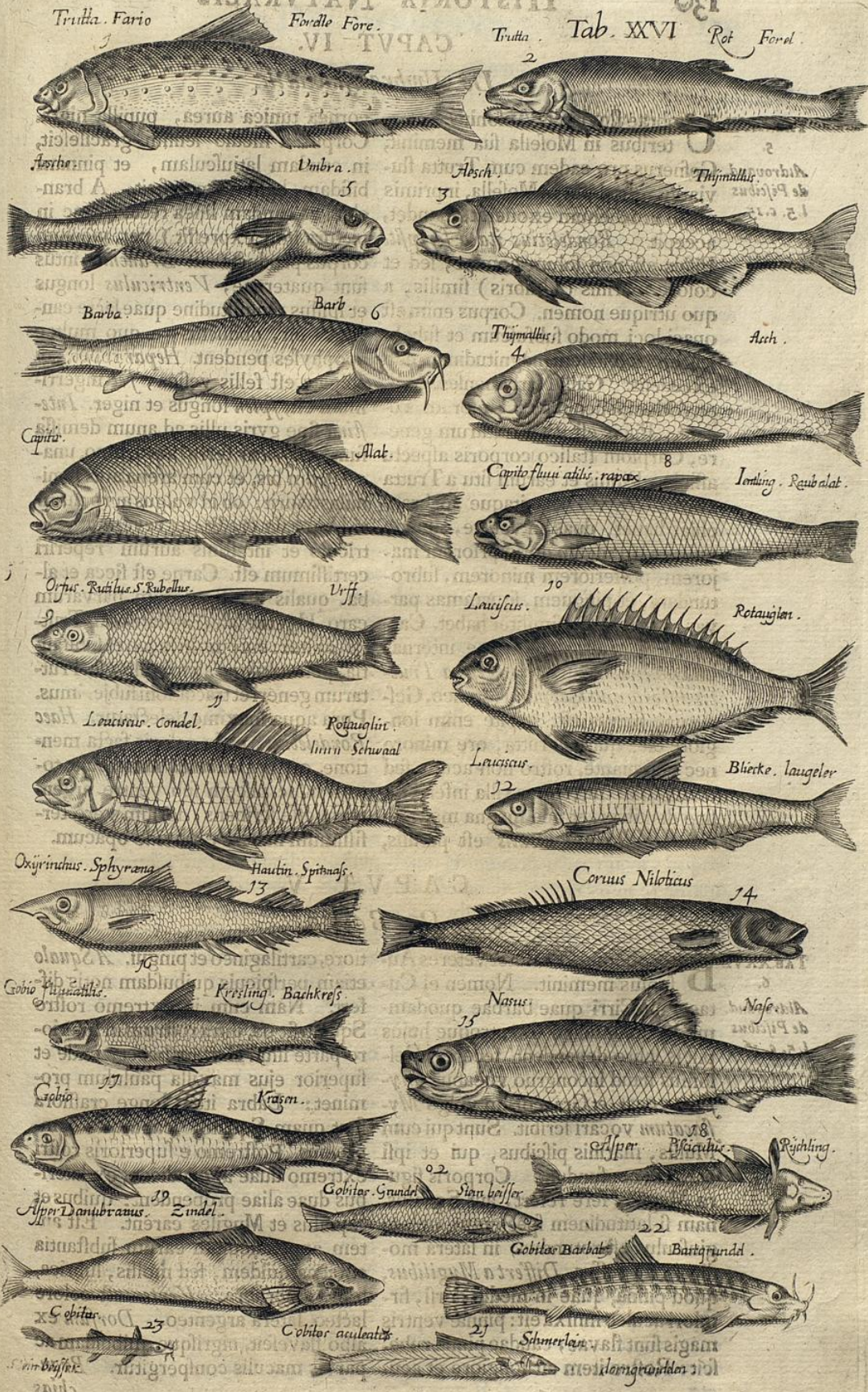
Trutta. Fario

Foville Fore.

Trutta

Tab. XXVI

Rot. Forst.

Umbrina

Alesch

Thymallus

Barba

Barb

Thymallus

Aech

Capitru

Alat

Capito fluviatilis rapax

Iordling. Paubalat

Orfus. Rubellus. S. Rubellus

Viff

Lauiscus

Rotauglin

Lauiscus. Condel

Rotauglin

hinn. Schwaal

Lauiscus

Blucke. laugeler

Oxyrinchus. Sphyrana

Hautin. Spinnas

Corvus Niloticus

Gobio. Pinnatus

Kersling. Bachkress

Narus

Nase

Gobio

Krasen

Alper

Piscidus

Pischling

Apri. Danubianus

Zindel

Gobitor. Grundel

hinn. haffler

Gobitor. Barbata

Bariggrundl

Gobitor

Gobitor. aculeatus

Schmerlein

chias habet quaternas: quarum rima admodum parva est: quamobrem extra aquam satis diu vivit. Ab iisdem linea ad caudam porrecta; minus evidens est, quam in aliis. *Dentibus* caret. *Oculi* parvi sunt, pupilla nigra, quam ambit aureus circulus. *Fel* adhaeret jecori. *Intestina* in spiras contorta, plurima pinguedine oblita. *Uterus* oblongus est et bifidus, ovis innumeris refertissimus, cum praegnans est piscis. Pondere plurimūque librae unitus, quandoque duarum, raro trium. Salvianus ad octo libras excrevisse observavit. Bellonius frequenter in Nilo capi testatur, sed quo modo Lucius Italicus, inquit, a Gallico differt, sic Nili Mystus a nostro dissidet. Noster enim Mystus oblongus est, et quasi teres: Niloticus vero crasso et recurvo est corpore: Ejusdem tamen coloris sunt: et eodem modo barbis quatuor, seu mystacibus exornantur. Niloticus nostrum Cyprinum ipsa forma fere aemulatur: ventrem enim habet expansum. Tanta crassitudine in Nilo proficit, ut eum Memphis libras viginti pendentem viderim; quo in loco Mythus vel Mystus dicitur.

De *Loco ejus et Natura* haec Aldrovandus habet. In lacubus quidem nascitur; sed cum multo frequentius nascatur in fluviis, fluviatilis potius, quam lacustris erit dicendus. Scribit Salvianus paucos esse lacus, qui Barbis abundant, plurimos vero esse, qui eis carent: contra in omnibus fluviis gigni atque ali: ideoque jure inter suos Mosellae pisces Barbum recenseri ab Ausonio. Albertus author est, a piscatoribus sibi relatum, ova ab eo custodiri, ne ab aliis devorentur: additque se observasse in cavernis domus suae ad Danubium sitae, quotannis post aequinoctium autumnale congregari hosce pisces, tantaque copia convenire, ut manibus etiam capiantur, ita ut meo tempore, inquit, incolae loci aliquando decem plaustra fere manibus ejecerint. Nam hoc genus piscis frigus non sustinet: quare semper languidus hyeme invenitur; aestate vero mundus et sanus est. Haec ille. *Vescitur* algis, coeh-

leis et piscibus, et ne suo quidem generi parcere dicitur; Albertus cadaveribus capi quoque scripsit. *De-gunt* gregatim, *pariunt* ineunte aestate prope litora. Gesnerus ex piscatorum observatione sub collibus et ripis prominentibus libenter versari asserit, et porcorum instar fodere, ita ut aliquando in cavernis inhaereant, et pereant: pinnaeque eorum ab hiru-dinibus nonnunquam infestari, quas faxis affricantes in fundo aquae depellant, aut rapidiora fluminis loca petant, ut aquae impetu elidantur. Apparet vero cum Squalis quandam occultam exercere *amicitiam*. Nam quemadmodum in quovis lacuum, fluminumque Barbus, ibidem fere semper, et Squalus reperitur; ita e contrario ubi Squalus, ibi semper etiam Barbus, ut Salvianus refert. Claustra fert, et in piscinis aequae et Squalus parit et pinguescit.

Quoad *usum in cibo* Cardanus eum omnino rejicit. Aliis, si in saxosis et puris fluminibus capitur, bene sapit, concoctu est facilis, laudati succi, carnis candidae et mollis, sed plurimis spinis firmatae. Majo circa Rhenum ad Julium laudari, Augusto in Helvetia. Gesnerus prodidit. Salvianus ineunte vere sapidiore dicit. Ausonio grandiores natu, majore in pretio. Nonnulli propter mollem carnem vino prius imponunt. *Ova* venenata, Majo in primis mense Platina author est. Gazius scribit, cum experiundi gratia duos duntaxat de ovis hisce bolos comedisset, nihil inde aliquot horis postea noxae percepisse: demum sub horam coenae, plurimam in ore ventriculi sensisse inflationem, quam ut dissolverem, inquit, anisum sumpsi, sed frustra. Post horam faciem apparuisse tanquam in syncope, ita ut adstantes et admirari, et de mea salute timere inciperent. Se interim magnam non solum in stomacho et ventre, sed omnibus membris externis alterationem, et inaequalem quandam intemperiem in unaquaque carnis parte sensisse. Tum supervenisse passionem cholicam, donec infra supraque simul pluries ova purgarentur,